

2018, nummer 2

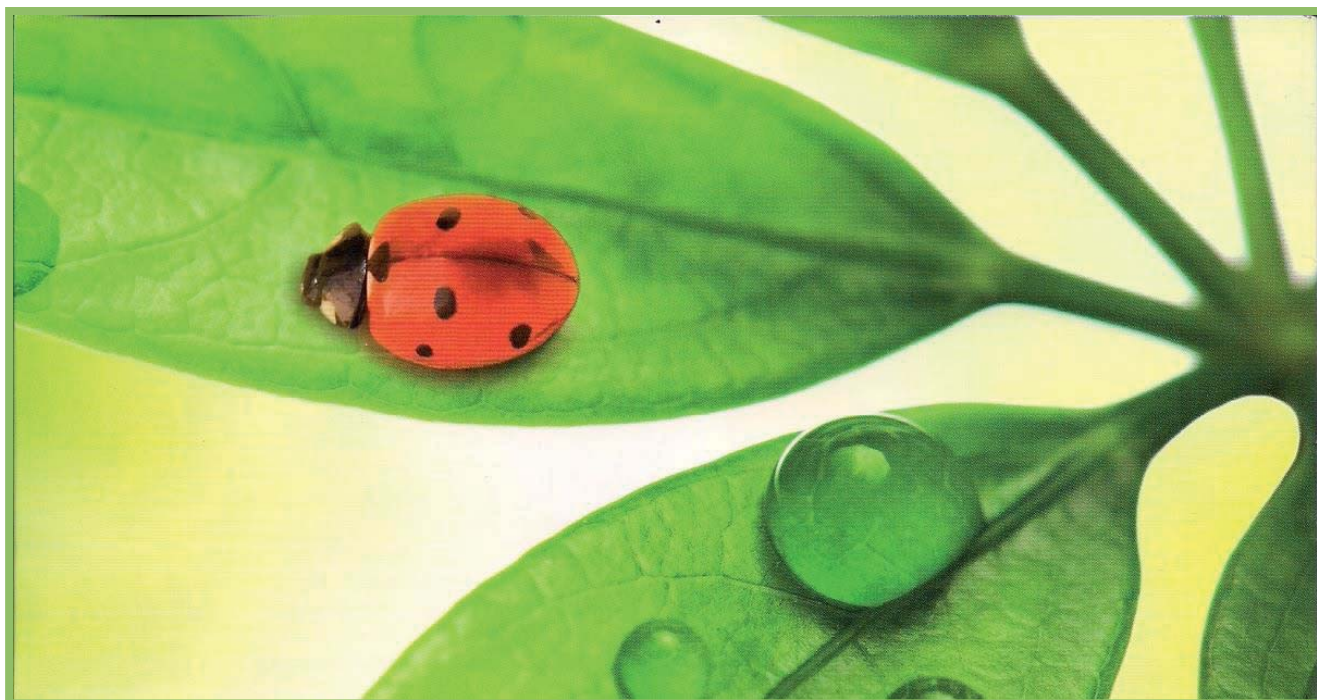
Open Venster

Contactblad Klooster St. Franciscus Alverna

Zomer

*Hebt Gods schepping lief in al haar volheid
tot op het kleinste zandkorreltje.
Bemint ieder blaadje, iedere zonnestraal Gods.
Bemint de dieren en de planten,
bemint alle dingen.
Door uw liefde voor al het geschapene
zult ge tot het begrip van Gods mysterie
in alle dingen geraken.*

Uit: De gebroeders Karamazov van F.M. Dostojewski

“Ik worstel en kom Boven”

IN MEMORIAM

**Zuster Frumentia
Johanna Hendrika van der Westen
25 oktober 1923 - 19 april 2018**

Zuster Frumentia werd geboren 25 oktober 1923 in Zierikzee.
Op 25 maart 1943 is zij ingetreden bij de zusters Franciscanessen in Aerdenhout.
Zij legde haar eeuwige geloften af op 19 november 1950.

Na haar noviciaat ging zr. Frumentia naar Haarlem waar ons grote ziekenhuis De Mariastichting stond en bekend was in heel Haarlem. Daar werd zr. Frumentia opgeleid tot verpleegster. Omdat zij daarna wat met haar gezondheid tobde werd zij voor enkele maanden naar Lipspringen gezonden om daar op te knappen. Lipspringen was een gezondheidscentrum van onze Duitse zusters waar ook Nederlandse zusters naar toe gingen om weer helemaal gezond te worden. Maar daarna werkte zr. Frumentia op verschillende afdelingen in ons ziekenhuis Mariastichting vooral op de kraamafdeling. De kraamafdeling werd verplaatst naar huize “Uit ten Bosch”. Het witte gebouw dat het gezicht werd van de kraamkliniek van Haarlem. Lang heeft zr. Frumentia als hoofdverpleegkundige met vele medezusters in deze kraamkliniek gewerkt. Met toewijding heeft zij haar mooie taak hier vervuld en was zij een steun voor de moeders die verzorging en liefde nodig hadden.

Met een aantal medezusters heeft zij gewoond in de “Lindenhoeek” dicht bij de Mariastichting. En daarna vele jaren op de Twijnderslaan. Daar heeft zich een hechte groep gevormd die sterk met elkaar verbonden was en waarvan de zusters elkaar tot steun waren. Na gedane arbeid ging zr. Frumentia naar ons mooie St. Clara om een rustiger leven te leiden. Na de verbouwing van Alverna kwam zij op de afdeling St. Franciscus te wonen en vervolgens koos zij zelf voor de “Tuinkamer” omdat zij graag in een kleine gemeenschap met haar medezusters wilde leven. Daar heeft zij rustig en in volle overgave haar leven aan God terug gegeven.

Wij danken zr. Frumentia voor haar zusterschap en haar leven met ons als Franciscanes van Aerdenhout.

Moge zij nu leve bij haar Heer die zij in haar leven zo trouw heeft gediend.

Zr. Margreet Warmerdam

*“Ik ben de Verrijzenis en het Leven
Wie in Mij gelooft,
zal niet sterven in eeuwigheid” Joh.11,25*

IN MEMORIAM

**Zuster Corien
Cornelia Maria Pronk
4 augustus 1927 - 25 mei 2018**

Zuster Corien werd geboren op 4 augustus 1927 in Avenhorn.
Op 30 oktober 1947 is zij ingetreden bij de zusters Franciscanessen in Aerdenhout.
Zij legde haar eeuwige geloften af op 19 mei 1953.

Toen zr. Corien twintig jaar was trad ze in bij de zusters Franciscanessen in Aerdenhout. Deze congregatie was heel bekend in de familie Pronk, want er waren vóór haar al drie tantes ingetreden en de eenvoudige Franciscaanse sfeer was bij de familie dan ook heel vertrouwd. Zr. Corien volgde intensief de inleiding in het religieuze leven. Het mooie en aantrekkelijke daarin was “de altijddurende aanbidding van het Heilig Sacrament” die in onze congregatie belangrijke momenten kende vooral tijdens het noviciaat.

Zr. Corien werd in Alverna opgeleid voor de keuken. Een belangrijke taak in de gemeenschap, maar niet de favoriete keuze van zr. Corien. Zij was dienstbaar in verschillende gemeenschappen van de congregatie en ze deed haar werk met overgave in gehoorzaamheid. Daardoor groeide zij in haar religieuze leven en werd ze een blijde en toegewijde medezuster. Na alle vernieuwingen in het klooster en in het ziekenhuis werd ze gevraagd als voedingsassistente in het ziekenhuis van IJmuiden. In dat werk kwam zij tot volle ontplooiing van haar persoonlijkheid. Met toewijding en liefde zorgde zij voor de patiënten en gaf ze hen advies bij de keuze van het dieet. Haar werk werd gewaardeerd.

Uit het gezin Pronk waren ze met drie zusjes in onze congregatie: zr. Leonida, zr. Laura en zr. Corien. En wat niemand voor elkaar kreeg dat lukte vader Pronk: hij mocht zijn drie dochters meenemen naar Lourdes. Dat was heel bijzonder in die tijd, want reizen deden we niet. Zr. Corien hield van de gemeenschap. Ze was er altijd; in de recreatie, aan de koffie, bij het gemeenschappelijk gebed en bij de gezellige, vaste kaartclub.

We danken je dan ook hartelijk voor je zusterschap, we missen je, maar we gunnen je de schoonheid en de rust van het eeuwige samenzijn met de lieve Heer.

Namens ons allen,

Zr. Margreet Warmerdam

*“Mijn God, Gij peilt mijn hart
en Gij kent mij” Psalm 139*

IN MEMORIAM

**Zuster Leona
Alida Maria Hogenboom
25 mei 1936 - 27 mei 2018**

Zuster Leona werd geboren 25 mei 1932 in Roelofarendsveen.
Op 11 april 1956 is zij ingetreden bij de zusters Franciscanessen in Aerdenhout.
Zij legde haar eeuwige geloften af op 19 november 1963.

Wij zijn allen geraakt door het te snelle heengaan van zr. Leona na de constatering van haar ongeneeslijke ziekte. Zij was nog zo betrokken bij ons leven en ze had nog meegewerkt aan de herinrichting van de kapel. Als ze iets moest doen ging ze er ook voor. Hoe jammer dan ook voor haar en voor ons dat we haar moeten missen.

Door haar werk als jonge vrouw bij de zusters in Warmond groeide bij haar de roeping tot het religieuze leven en op 11 april 1956 besloot zij in te treden bij de zusters Franciscanessen in Aerdenhout. Zr. Leona had altijd een zorgende rol bij kinderen of leerling verpleegsters, zoals in Bodegraven en Vlissingen. Later was zij gastvrouw bij de “Bond zonder Naam”. En werkte ze bij onze zusters in Sint Clara. Maar grote gemeenschappen werden zeldzamer en het wonen in kleine leefgroepen werd meer de norm. Dit vroeg om een andere meer geïntegreerde leefwijze van wonen, werken en bidden. Pater Loeffen, een franciscaan, heeft de zusters in die groepen begeleid. Hij begeleidde hen naar een nieuw en ander gebedsspoor dat paste voor kleine groepen. Het was dus best moeilijk om vanuit deze sfeer weer in de grote groep van Alverna te komen.

Zr. Leona is zichzelf en haar religieuze leven trouw gebleven. Ze was actief in de steungroep van zusters en geassocieerden, die zich wilden aansluiten bij ons leven. Daarvoor heeft ze zich enorm ingezet en ook voor vele andere activiteiten die de gemeenschap betreffen. Vooral ook was ze een trouw en gewaardeerd lid van ons zangkoor, waarin wij haar mooie, heldere stem en haar toewijding erg missen.

Haar toch nog onverwachte en veel te snelle afscheid van dit leven was voor ons een groot verlies. Maar wij geloven en weten dat zr. Leona nu mag leven bij God die zij haar hele leven trouw is gebleven.

Rust in vrede, lieve Zuster Leona.

Zr. Margreet Warmerdam

Rond het afscheid van Zr. Leona Hogenboom

*Als hier of daar een vrouw wordt opgericht
en zich, recht-op-gekomen warmt in licht
wordt weer een stukje schepping afgemaakt:
ze is tot haar bestemming aangerakt.*

Dit is een tekst uit de viering van de Tau-avond, die op 1 juni in de custodie Noord-Holland-Noord is gehouden. De gebedsdienst heeft deze keer als thema: echt mens worden met Clara van Assisi. Dia Bijl, die de dienst leidt beschouwt Clara als een voorbeeld van inspirerende, krachtige vrouwen, hoewel er tussen haar en ons 800 jaar voorbij gegaan zijn. Het vraagt wel wat van ons, als we op weg naar huis bedenken, dat we over een paar uur naar de Tauviering moeten. We hebben net Leona uitgedragen; een zuster met wie ik een aantal jaren heb samengewoond en die me heel dierbaar is.

De tekst van bovenstaand gedicht is kennelijk geïnspireerd door het evangelie van Lukas 13, 10-13. Op de sabbat is Jezus bezig met het onderricht en midden onder de preek komt een vrouw binnengekropen die al achttien jaar ziek is en onmogelijk rechtop kan staan. Wat een lef want vrouwen mogen daar helemaal niet komen! Jezus roept haar naar voren en legt haar de handen op. “Vrouw, je bent van je ziekte genezen” hoort zij hem zeggen en ze voelt dat ze weer overeind kan komen! Wat doe je na zo’n ervaring? Je verheerlijkt God!

Wat zegt het gedicht? Je warmt je in licht.

Licht is ook het kernwoord van de afscheidsviering van Leona, door haar zelf zorgvuldig samengesteld en zowel in de lezing als in de liederen is deze metafoor terug te vinden. Wat troostend is het als het gedicht dan verder zegt: als je dit overkomt, wordt weer een stukje schepping afgemaakt en ben je tot je bestemming gekomen. Dit kan iedereen gegeven worden, of je nu Clara, Etty Hillesum of Leona heet! Krachtige vrouwen, ze zijn er, als je om je heen kijkt in Alverna of waar dan ook. En soms ben je het zelf eveneens! Geldt dit alleen voor vrouwen? Nee! Het gedicht heeft nog een strofe:

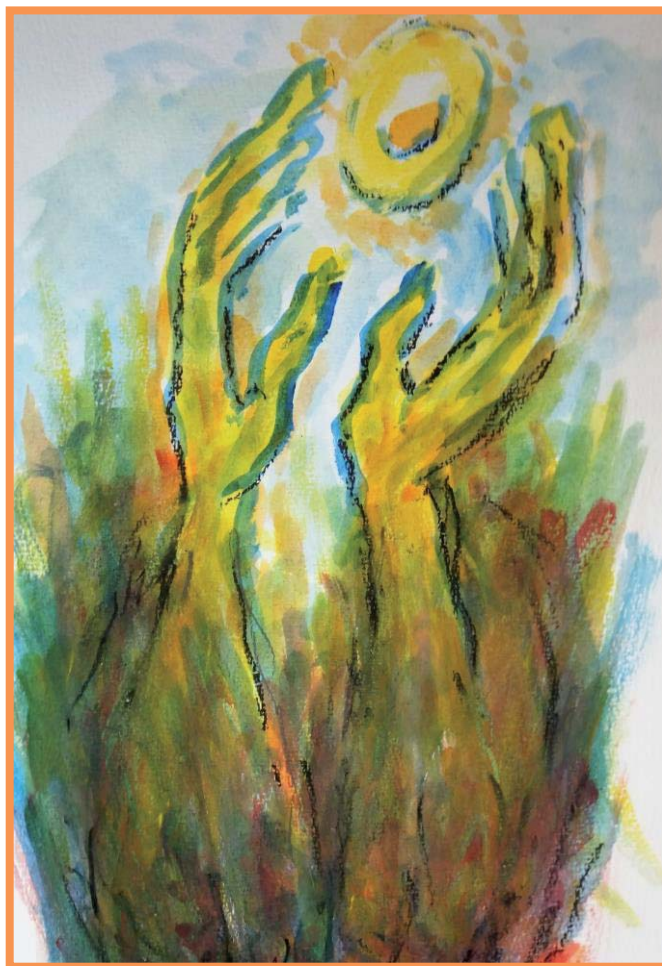
*Als ergens, eens, een man tot vrede komt
en zich niet langer in de strijd vermomt,
dan weer is het de levenskracht die wint:
hij durft het aan met zachtheid, als een kind.*

Birgitte Schäpe

Schilderen zonder Zuster Leona

Onderstaand schilderij is door Wim Al gemaakt tijdens de schilderles van Marijke Eijkhoff de dag nadat zr. Leona is overleden. Hoe het schilderij is ontstaan heeft zr. Bep verteld tijdens de uitvaartdienst.

Twee handen, los van elkaar, in een verlangende houding naar het licht. De pijn en de zwaarte van het ziekzijn van zr. Leona zitten verborgen in het schilderij. Wim Al heeft het schilderij aan zr. Bep gegeven en het hangt nu in haar appartement.

Herinnering aan Zuster Leona

Als lid van de Steungroep, die om de geassocieerden van Alverna staat, wil ik graag iets vertellen over zr. Leona. Als we om de zes weken bij elkaar kwamen om met elkaar te praten en te vieren, zorgde zr. Leona altijd samen met zr. Carla dat de ruimte waarin we bij elkaar kwamen klaar stond. De keuken was gewaarschuwd, de kopjes stonden klaar. Tijdens het gesprek bracht ze stof tot nadenken aan. Voor de viering zorgde ze altijd voor de muziek en om de juiste toon te treffen was zr. Leona onmisbaar. Het zal anders zijn nu ze niet meer deel uitmaakt van de Steungroep.

Lieve Leona, dank je wel.

Anneke Caspers

Mijmeringen bij het lied: ‘Staan op de schouders van die me voorgingen’.

Daar ik niet kon deelnemen aan de dag van bezinning voor Pasen heb ik af en toe het meditatieboekje van die dag genomen om te kijken of er teksten en gebeden in waren die me iets te zeggen hadden. Op de eerste bladzij kwam ik het lied tegen: ‘Staande op de schouders van die me voorgingen’. Ik weet nog heel goed hoe dit lied op een Generaal Kapittel in Rome gezongen is en veel aandacht heeft gekregen. Het staat er zo gewoon, zo gemakkelijk ‘op de schouders van die me voorgingen’. Was het ook zo gemakkelijk om te leven in een tijd die niet veel voorzieningen had, waar vaak grote armoede heerste, waar soms huis en haard verlaten moest worden om te emigreren naar een vreemd land om in eigen onderhoud te kunnen voorzien? Veel Nederlanders zijn in die tijd geëmigreerd naar Canada, Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland. Onze zusters uit Duitsland trokken naar Nederland en naar andere landen in Europa om te bedelen voor hun weeskinderen. Onze voorouders, grootouders, ouders, onze medezusters, hebben heel hard gewerkt om in leven te blijven en hun steentje bij te dragen aan betere leefomstandigheden van veel mensen in de wereld. Dankzij hun inspanningen, uitdagingen, hun doorzetten en hun kracht kunnen wij nu profiteren van wat zij opgebouwd hebben. Zij tillen mij hoger op dan ik ooit zou kunnen vliegen. Hoe zou de wereld er uit zien als zij het niet hadden geprobeerd. Hoe zou mijn wereld er uit zien als zij me niet voorgedaan waren? Ja, een lied om veel over na te denken en dankbaar te zijn voor wat zij allen voor ons gedaan hebben. Dit lied brengt me ook bij een weiland in Spaarnwoude waar honderden jonge kieviten aan het oefenen zijn om te leren vliegen op eigen kracht, begeleid door de ouden: de lucht in en weer dalen, de lucht in en weer dalen alsof er een dirigent voor staat die het moment van stijgen en dalen aangeeft. Wat heb ik daar uren staan kijken naar dit gebeuren: leren om op eigen kracht te kunnen vliegen naar een overwinteringsgebied. Hoe dikwijls heeft dit schouwspel me niet bij mezelf gebracht: leren op eigen kracht te durven leven. Gelukkig heeft Huub Oosterhuis in een gedicht, gebed of lied aangegeven dat er een Kracht is die je draagt:

‘Jij die mij droeg op adelaarsvleugels
die mij hebt geworpen in de ruimte
en als ik krijsend neerviel
mij ondervangen hebt met uw wieken
tot dat ik vliegen kon op eigen kracht.’

Zo heeft dit lied me toch een stukje bezinning gebracht.

Zr. Renate Miedema

Afsluiting Levensverdieping

U was er waarschijnlijk allemaal bij: 25 mei, de afsluiting van het werkjaar van Levensverdieping 2017-2018. Dit jaar was het werkhema: *Luisteren als bron van hoop*. Het laatste Kapittel thema was: "Luisteren naar zijn stem en zichtbaar maken het land van Belofte." Dit was het uitgangspunt voor twee jaar Levensverdieping waarin **Luisteren** het belangrijkste onderdeel was. Het was weer een prachtig jaar. Ondanks dat het aantal bijeenkomsten is verminderd, is er toch veel aan ons voorbij gekomen. In september openden we het werkjaar met Marc Wopereis van de **ARK gemeenschap**. Hij heeft ons begroet met zijn opvallende jas met al die speciale

zakken waarin veel hoopvolle zaken meegenomen konden worden. In november was er de film **Être et avoir** waarin we zagen hoe een onderwijzer alle kinderen tot hun recht probeerde te laten komen en zo een hoopvolle toekomst probeerde te geven. **Agnes Grond** bracht ons in januari de kracht van kwetsbaarheid onder ogen. **De dag van stilte en soberheid** in maart gaf ons het gevoel dat we hoopvol gestemd naar Pasen konden uitzien. Ja, en dan het klapstuk van het jaar: het optreden van **Kees Posthumus**. De nieuwe manier van het vertellen van de verhalen die we al zo lang kennen! Wat een prachtige middag hebben we meegemaakt!

Ik geloof dat ik voor iedereen die aanwezig was spreek als ik zeg dat we hebben genoten en meebeleefd; de liederen die hij zong, zodat we ongevraagd maar niet te

stuiten mee wilden zingen, ja het leek alsof we zelf meeliepen in zijn verhalen. Het was ook heerlijk na deze middag nog met elkaar wat na te praten met een hapje en een drankje.

U heeft waarschijnlijk ook gemerkt dat het aantal mensen dat in de commissie zit ook kleiner geworden is. Zr. Bep heeft, nadat ze vanaf het begin heeft meegedaan in de commissie, afscheid genomen. Mevr. Ineke Hoonakker is in de loop van dit werkjaar overleden. Zij maakte gedichten en vertelde verhalen. We proberen wel versterking te vinden. In elk geval: voor het komende jaar is er een programma klaar! We hopen U weer te mogen begroeten met het nieuwe werkjaar.

Namens de andere leden van de Commissie Levensverdieping,

Anneke Caspers

Boeiende rondrit door de Waterleidingduinen

Wat boften we met het weer op 29 mei, een zonnige, zomerse dag. Waternet, eigenaar van de Waterleidingduinen, had een rondrit aangeboden aan bewoners

van verzorgingshuizen in de omgeving. Ook van Alverna had een aantal bewoners daarvoor ingeschreven. Dat vroeg vooraf al

om een hele organisatie van overleg, vervoer en begeleiding, zowel van de medewerkers van de tehuizen als van de boswachters van de waterleidingduinen. Deze laatsten hadden voor de gelegenheid van hun collega's in Schoorl een speciaal treintje geleend waarin het makkelijk in- en uitstappen was, met grote open ramen om zoveel mogelijk te kunnen zien. En zo vertrokken we met het eerste groepje om 10.00 uur van Alverna richting de Oase in Vogelenzang. 's Middags volgden nog twee ritten. Bij de Oase troffen we elkaar: bewoners met begeleiders van diverse huizen,

welkom geheten door de medewerkers van de Waterleidingduinen. De overstap naar het treintje verliep vlot, mede dankzij de sterke boswachters-armen die sommige gasten met rolstoel en al het treintje in tilden. Het werd een prachtige rit door een heel gevarieerd landschap van bos, laaghout, zandduinen en waterpartijen. Hier en daar lagen herten in de schaduw te herkauwen. Af en toe stopte de karavaan en gaven de boswachters uitleg over wat daar ter plekke te zien was. Deze duinstreek fungeert als een soort filter. Water

uit de Lek wordt aangevoerd en door de duinen gezuiverd om na 100 dagen als schoon

drinkwater het gebied aan de andere kant te verlaten. Om te voorkomen dat de gasten met dit warme weer zouden uitdrogen, was voor ieder een flesje water meegebracht. We genoten volop van de rit, die anderhalf uur duurde. Voldaan, en met veel dank namen we afscheid van de boswachters en van de medereizigers van andere huizen. En zo kwamen we precies op tijd voor de warme maaltijd in Alverna terug. Met veel dank aan allen, medewerkers,

vrijwilligers en chauffeurs, die deze boeiende excursie mogelijk hebben gemaakt.

Wim Al

Uitje Waterleidingduinen door zr. Nicoletta Stokman

We boffen: het is stralend weer en we gingen uit met het treintje in de duinen. En wat voor een treintje. Als je het zo bekeek waren het twee bussen aan elkaar met een verbinding. In het treintje was een kamertje met banken met een stel mooie kussens en er zaten ramen in. Een raampje dat zo nu en dan onderweg open was en waar het hoofd van een boswachter doorheen stak om een verhaal over een duinenplaats te vertellen. Jammer ik verstond het niet maar zag wel heel veel. Er is veel veranderd in de jaren. Er zijn hele grote sloten gegraven voor de zuivering van leidingwater. Heel veel bomen liggen omgewaaid, gewoon afgebroken maar ook omgezaagd. Geen mooie rechte bomen, maar soms met veel krakels. Lindebomen, kastanjabomen en dennenbomen waaronder een heel veld vol met afgewaaide dennenappels. Er waren soms hier en daar echt vrij hoge dennen met aan de ene kant zand en aan de andere kant grasbegroeiing met lange grashalmen. Er leven veel vogels en we hebben vier herten gezien. Damherten die rechtop in de verte stonden te kijken wat hun rust kwam verstoren. Het is een prachtig gezicht. Zo'n mooi dier, rechtop, die staat te kijken. En al die vele sloten die zo mooi aangelegd zijn. Er is ook een waterleidinginstallatie voor de waterleidingcentrale in Amsterdam. In ieder geval hebben we genoten van de prachtige aangelegde sloten en groene bomen en alles. Het was een hele mooie tocht om dankbaar voor te zijn. Met een stralende zon die alles nog mooier maakte.

Zr. Nicoletta Stokman

Zomer Bloemenfeest

“Van de lente zijn we de zomer ingewandeld”. De lente- en zomermaanden zijn in Nederland echte bloemenmaanden. Iemand schreef in de krant: “Het bloemencorso eind april is één groot bloemenfeest.” Denk maar aan alle festiviteiten waarin bloemen centraal staan: bloeiende bollenvelden, het fantastische park Keukenhof met haar paviljoens waar alle soorten bloemen geshowd worden, het Corso met haar

versierde wagens die van Noordwijkerhout naar Haarlem rijden en daar een paar nachten blijven staan om door honderden mensen bewonderd te worden.

Naast de bollenvelden tonen de tuinen van de bewoners in Nederland een weelde aan bloemen, en niet te vergeten de veldbloemen die de weilanden en bermen van de wegen sieren: madeliefjes, boterbloemen, pinksterbloemen, fluitenkruid, herderstasje, teveel om op te noemen. En wat te denken van de mooie bloemen mozaïeken in Anna Paulowna.

Op zaterdag 16 en zondag 17 juni werd in Aalsmeer voor de vijfde keer “Het Flower Festival” gehouden in de veiling bloemenlust The Beach en in de Historische Tuin. “Aalsmeer laat planten en bloemen op hun mooist zien: ze verrast bezoekers met toepassingen in kunst en design.” Echt de moeite waard! Ja, Nederland is in lente en zomer echt een bloemenland!

Internationale Dag van de Aarde 22 april 2018

De encycliek *Laudato Si* is het startpunt geworden voor grote aandacht in de katholieke wereld voor onze aarde. Met het smeltende poolijs en de groeiende behoefte aan grondstoffen voor de groeiende wereldbevolking is bezinning op grenzen en beheersing van consumptie hard nodig. Op talloze fronten wordt actie ondernomen. Maar het is nog lang niet genoeg. De paus twitterde onlangs kort en bondig: “De armste der armen is op dit moment de aarde, en zij vraagt al

onze aandacht en zorg.” In Amerika is er veel aandacht voor al deze thema’s tijdens De Dag van de Aarde. Zr. Beatrice had, als coördinator van de congregatiecommissie JPIC (gerechtigheid, vrede en heelheid van de schepping), alle provincies en regio’s opgeroepen om mee te doen met deze dag van de aarde. Dus besloten we in Alverna voor een viering rond dit thema. Marlies en Mirjam hadden een liturgie voorbereid. Het lied van het verloren land (Oosterhuis) klonk, waarin die mooie regel ‘dat niet wat Gij hebt aangeplant, wordt uitgeroeid door mensenhand.’ En natuurlijk het Zonnelied, als lofzang op de schepping. In haar overweging wees Mirjam op ons aller verantwoordelijkheid om een goede herder te zijn, omdat we immers allemaal aangewezen zijn op elkaar en op deze aarde. Vóór het altaar stonden drie houten bakken die gevuld waren met zowel de schoonheid en vruchten van de aarde, als ook (eentje) met allemaal plastic troep die langs de wegen te vinden is. Een klein gedicht van Karel Eijkman kwam steeds terug in de viering. Het vertelde ons dat ieder elke dag wel een keer op een kruispunt terecht komt, waar je de keuze hebt om iets goeds voor de aarde te doen of niet. We hopen dat deze viering heeft geïnspireerd tot het eerste, het goede.

Ik was weer eens de weg kwijt,
ik fietste verdwaald door het bos.
Ik stapte af en keek rond bij een vijver,
de zon scheen door het bladeren heen.

Het was er zo stil, dat ik er stil van werd
en ik kreeg door wat ik eigenlijk al wist.
Ik sta niet tegenover dit bos,
ik ben er middenin en maak er deel van uit.
Dit allemaal is niet van mij -
ik ben van dit allemaal.

Dit bedacht ik mij even,
toen stapte ik weer op en vond de weg terug
bij het eerste het beste kruispunt.

Mirjam Wolthuis

Lenteochtend

Toen de krokussen in het gazon net uitgebloeid waren stonden er op een goede morgen opeens hekken op het gras. Hè wat raar. Waar is dat nou voor? Ondertussen zaten alle zusters in het Atrium te luisteren naar de dochter van boer van der Velde van de paardenboerderij aan de zuidzijde van het klooster, die vertelde over wat er allemaal gebeurde. Vroeger en nu. Ze vertelde hoe het was om burens van het klooster te zijn, over de oude machines van die tijd en hoe dat nu gaat, maar ook over haar broer die koorknaap was

in het klooster en 's winters van de kou naar de warme kapel in slaap viel.

Terwijl iedereen aandachtig luisterde en die hekken al weer vergeten waren, zagen we vanuit onze ooghoeken beweging achter ons. En wie haar oren goed open had kon in de verte, door het glas heen, gemekker en geblaat horen. Wat bleek: lammetjes, schapen, een paard en twee kalfjes waren in de kloostertuin geparkeerd door boer Ruygrok en boer van der Peet, de enkele vriendelijke boeren uit de omgeving. Iedereen ging naar buiten om te bewonderen en te aaien. Het was zo leuk! Overall blij en vertederende gezichten om de wankele pootjes van de lammetjes of de sprongen van de kalfjes. Er werd zelfs een lammetje het huis in getild om zieke zr. Leona te begroeten. Wat een mooie ochtend!

Mirjam Wolthuis

‘Op mijn levenslange reizen’

Tentoonstelling 12 juni 2018 over reizen en vakanties

Aan de parasols hingen schelpen. Op de tafels lagen kleedjes in de kleuren van de zee. Sommige zusters hadden hun zonnehoed op. Er lag nog net geen zand op de vloer van het Atrium, toen de (twee-)jaarlijkse tentoonstelling onder leiding van reisleidster Els Rosenmöller van start ging. Dit keer over vakanties en reizen. ‘Vacare Deo’, het leeg worden om ruimte te maken voor God, is wel het hoogste doel van het religieus leven genoemd; soms helpt juist een reis naar elders daarbij. Op reis om los te komen van alle plichten en patronen. Nou dat hebben de zusters gedaan. Een indrukwekkend lange lijst van reisbestemmingen over de hele wereld klinkt. Van Joppe tot Pakistan, van Lourdes tot Israël. Vele verhalen klonken deze middag. Herinneringen werden opgehaald. Terwijl aan de muren tientallen foto's waren

afgedrukt van al die reizen. Een afbeelding van de beschermheilige van alle reizigers, Christoffel, stond op alle tafels, met op de achterkant het reisgebed van een van de zusters dat klinkt wanneer zij de auto instapt. Er klonken hilarische, vrolijke, ontroerende verhalen over onbekende gewoonten in andere landen, over vergeten voordeursleutels, over

afspraakjes op het wereldse laantje,

over ontmoetingen met de paus, over een piloot die voor het eerst ging vliegen en het net zo spannend vond als de zuster, over de put van Jacob. En nog veel meer.

Want eigenlijk is het hele leven een reis, zoals zr. Mariëtte vertelde. Haar reis als religieuze begon bij Alverna, daarna volgden heel wat verplaatsingen. Over enkele maanden wanneer zij gaat verhuizen naar Alverna komt zij weer bij het startpunt van haar religieuze leven aan. De liedjes van vroeger waarmee zr. Edeltrudis de verhalen onderbrak, haalden herinneringen aan kamperen en vroege ochtenden naar boven.

Zo werd de hele middag één grote vakantie.

Mirjam Wolhuis

Moedercentrum La Lumière, Sokodé, Togo

Graag wil ik mijn blijheid delen met u. In één van de vorige Open Vensters had ik laten weten dat de zusters uit Amerika ons project in Afrika willen steunen. In september vorig jaar is dat toegezegd en in januari hebben we onze bankrekening zien groeien! We hebben toen zo snel mogelijk de architect/uitvoerder opdracht gegeven om meteen te beginnen met de bouw van het nieuwe huis. Hij liep al te ijsberen en te popelen om de sleuven voor de fundering te laten graven. Maar in de tussentijd, na het bouwen van de muur, was hij al begonnen met het maken van stenen. We hadden nog wat geld over van de kerkveiling in Schalkwijk dus hij kon nog even verder, maar het échte werk moest wachten tot wij het geld hadden uit Amerika. In maart was de fundering gelegd en waren de profielen gesteld en op 2 april zagen we op de foto dat er al delen van de muren waren gebouwd. Nu is het al duidelijk waar de verschillende

ruimten in het huis zijn, want de bouw schiet flink op. Prudence en ik zullen 14 juli a.s. vertrekken naar Togo om zelf te kijken hoe de bouw vordert. Het is de bedoeling om het project al een feestelijke opening te geven, want de muur is klaar, de put gegraven, de poort geschilderd en het naambord gaat nu geplaatst worden. Natuurlijk gaan we met de vrouwen verder kijken naar de toekomst. Nu er echt een eigen plek zal zijn, kunnen er ook andere ideeën worden uitgewerkt. Een van die plannetjes is de

aanschaf van een graanmolen om Garri te malen. Dat kan een nieuwe bron van inkomsten vormen. Ik ben benieuwd hoe het zal zijn om alles in het echt te zien.

Namens het bestuur van de Stichting Ankerpunt La Lumière,

Anneke Caspers

45ste editie - 40.000 meter mars zaterdag 12 mei 2018

Het was een bijzonder mooie 45e editie van de 40MM. Dit dankzij het perfecte wandelweer maar met name door de inzet van de vele vrijwilligers, de mensen langs de route en natuurlijk de wandelaars. Langs de routes was het weer erg gezellig met muziek en gezonde versnaperingen op de verschillende stempelposten. Bewoners langs de route zorgden voor water, een toilet maar ook gezelligheid wat erg werd gewaardeerd door de wandelaars! De organisatie kijkt zeer tevreden terug op een geslaagde wandeldag die meer dan € 65.000 heeft opgeleverd voor allerlei projecten.

Uit de franciscaanse wereld

De vredeswacht bij ITEC in Stuttgart

De franciscaanse vredeswacht waakte begin juni bij de ITEC beurs in Stuttgart. Dit is een beurs waar men simulatoren en programma's kan aanschaffen om zich te trainen in het doden van medemensen en men kan hier tweedehands wapentuig kopen.

In het kader van de vrede, gerechtigheid en heelheid van de schepping, bracht de Nederlandse delegatie samen met de Duitse vredesbeweging voor het conferentiecentrum het onnoembare leed door wapengeweld, dreiging, afscheiding en dodelijke grenscontroles onder de aandacht in de hoop op een vreedzame toekomst. De actie werd gesteund door ruim 20 organisaties.

Het nieuwe ontmoetingscafé

Het nieuwe ontmoetingscafé in het Franciscushuis in Den Bosch is bedoeld om ervaren Nederlanders met niet ervaren Nederlanders in contact te brengen, te oefenen met de taal en om gezellig een praatje te maken. Thomas Honteleze, redactielid FM, zegt: "Landelijk loopt het ledenaantal iets terug, maar ons doel blijft hetzelfde: de waarden van Franciscus en Clara op een laagdrempelige manier toegankelijk te houden in onze maatschappij. Zorg voor elkaar en betrokkenheid op de samenleving, het zijn waarden die anno 2018 nog steeds actueel zijn. Bij al onze activiteiten streven we er naar het gedachtegoed van Franciscus en Clara levend te houden. Hun levenswijze inspireert om eenvoudig, betrokken, voelbaar en vredelievend door de wereld te gaan."

Enkel activiteiten dit jaar zijn:

- Reis-en wandeltochten
- Studiedagen over het Zonnelied
- Het franciscaanse kapittel in november
- Bus- en vliegreizen naar Assisi

Open dag Stadklooster La Verna van Amsterdam

Meerdere cursusleiders presenteren tijdens de open dag op zaterdag 15 september a.s. van 14.00 tot 17.00 uur hun aanbod in de vorm van een workshop. U kunt aan enkele hiervan meedoen. Tussendoor kunt u het stadsklooster bekijken en is er volop gelegenheid om elkaar te ontmoeten.

Zomerverhaal: Een Afghaans-Joodse vertelling over iemand die werkelijk gelukkig is

Er was eens een rijke koning die vele kastelen en schatten bezat. Hij kon alles krijgen wat zijn koninklijke hartje begeerde en kon doen en laten wat zijn koninklijke wil hem ingaf. Maar bij alle rijkdom van de wereld miste de koning toch één belangrijk ding: een geluksgevoel. Deze koning leek wel wat op de pauw. Dat is een vogel die glimt van trots als hij zijn mooie veren ziet, maar die moet huilen als hij zijn lelijke, kale poten ontdekt. De rijke koning voelde zich een gevangene in zijn eigen kasteel. Op een goede dag besloot hij al zijn bezit achter te laten en zijn koningsmantel te verruilen voor de kleren van een eenvoudige boer. Zo zou niemand hem herkennen.

Toen ging hij op zoek naar het geheim van geluk, naar iemand die werkelijk gelukkig was. De koning reisde door vele steden en dorpen, klopte her en der aan en vroeg: "Bent u een gelukkig mens?" Maar elke keer opnieuw was het antwoord: "Ach, we zijn vreselijk arm. We hebben in dit land niks anders dan een ontzettend rijke koning. Geluk? Dat moet hier nog uitgevonden worden! En als we het geluk ooit vinden, dan zal het bij ons niet oud worden." De koning trok teleurgesteld verder en probeerde het steeds opnieuw: bij boeren en buitenlui, bij burgemeesters en baronnen. Maar niemand voelde zich erg gelukkig. Overal waar hij keek zag de

koning slechts sombere gezichten: van verdrietige kinderen tot ploeterende oude mensen.

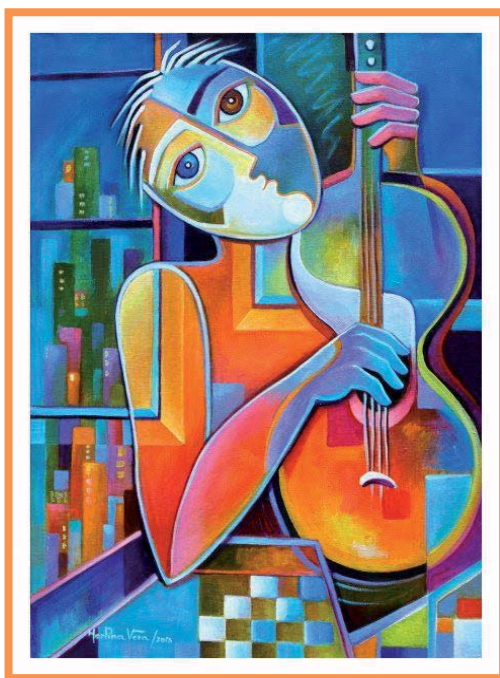
De koning wilde zijn zoektocht al opgeven, toen hij na vele omzwervingen tenslotte in een klein dorp kwam. Daar zou hij het nog een laatste keer proberen. Hij liep naar het dorpsplein dat helemaal vol stond met allerlei marktkramen. Kooplui en ambachtslieden schreeuwden met rood aangelopen hoofden om hun koopwaren aan de man te brengen. Maar hoe de koning ook keek, hij zag nergens een enkel opgewekt gezicht. Zijn zoektocht was mislukt. Daarom besloot de koning maar huiswaarts te keren. Hij dacht bij zichzelf: "Geluk is blijkbaar voor niemand in mijn koninkrijk weggelegd. Dus ook niet voor mij!"

De koning was al buiten het dorp gekomen, toen hij ineens een klein, krakkemikkig huisje zag. Hij had er totaal geen aandacht aan gegeven, als er niet uit die hut een prachtige melodie had geklonken. Nieuwsgierig liep de koning naar het raam van het huisje en zag daar een man zitten die op een oude viool speelde. De man zag eruit als een arme sloeber, maar hij leek zowaar plezier te hebben. De koning kon zijn ogen niet geloven. Hij besloot om ook aan deze arme violist zijn vraag voor te leggen: "Bent u een gelukkig mens?" De violist antwoordde: "Ja, want ik heb alle geluk van de wereld!" Verbaasd vroeg de koning: "Leg me dat eens uit, want ik begrijp er niets van? Je hebt in dit huisje helemaal niets dat waarde heeft. Je bent kromgetrokken en versleten, net als je viool. Hoe kunt je dan toch gelukkig zijn?" "Het is heel eenvoudig," zei de violist. "Elke ochtend voordat ik

van huis vertrek, dan bid ik. "Heer der wereld, gezegend is uw naam. Dank U dat wij niet langer slaven in Egypte zijn en dat we vandaag als vrije, gelukkige mensen mogen leven. Wilt U vandaag aan mij en mijn gezin denken?" En als ik op straat mijn viool ga spelen, dan heb ik 's avonds precies genoeg geld verdiend. Genoeg om voor die dag eten te kopen voor mijn vrouw en kinderen. Zelfs genoeg voor een kruikje heerlijke wijn. Elke maaltijd is een groot feest. En 's avonds laat dank ik God voor het geluk van die dag. Dit is mijn geheim: je moet elke dag steeds als je beste dag zien. En de avond zal tonen hoe je dag geweest is."

De koning luisterde ongelovig naar dit verhaal en stikte van jaloezie. "Heb ik daar al die tijd naar lopen zoeken?" Hij wilde gewoon niet geloven dat geluk zó eenvoudig kon zijn. De koning dacht toen bij zichzelf: "Ik zal deze vrome violist eens op de proef stellen. We zullen eens zien of hij zich dan nog zo gelukkig voelt." De vorst ging terug naar zijn kasteel en bedacht een plan. De volgende morgen vaardigde hij een bevel uit voor het gehele land: vanaf heden is het verboden om in het openbaar viool te spelen. Overtreders van deze wet komen in de gevangenis.

De koning liet dit besluit op elk dorpsplein in het land aanplakken. De violist ging die morgen nietsvermoedend met zijn viool naar het plein. Daar zag hij tot zijn grote verbazing het aanplakbiljet met het verbod. "Wat moet ik nu doen?" vroeg hij zich af. De man besloot te bidden: "Heer der wereld, ik ben een arme violist. En nu mag ik niet langer de kost verdienen met spelen op straat. Maar ik heb nergens anders voor geleerd! Ach, wilt U ook deze dag tot een gelukkige maken? Denk aan mij en mijn gezin!" Na dit gebed opende hij zijn ogen en zag toen waterdragers over het plein lopen. Hij besloot die dag zich bij hen aan te sluiten en water uit de bron te halen voor de rijke mensen die het niet zelf wilden dragen. En 's avonds na het waterdragen had hij net zoveel geld verdiend als anders. Genoeg om van te eten met zijn gezin en zelfs nog voor een kruikje wijn. En hij dankte de Heer, want zijn geluk kon niet op. Als God op een dag geen regen geeft aan het land, dan zorgt Hij de volgende morgen wel voor wat meer dauw.

De koning stuurde een knecht om te vragen naar de toestand van de arme violist. De knecht hoorde dat de man waterdrager was geworden en net zo vrolijk leefde als altijd. De koning stikte van nijd en bedacht wederom een plan. De volgende ochtend kwam hij met een nieuw bevel: het is aan alle waterdragers verboden nog langer water te putten. Ieder moet voortaan zelf zijn water dragen. Overtreders van deze wet komen in de gevangenis.

Na zijn ochtendgebed ging de violist opgewekt als altijd naar het dorpsplein. Daar las hij tot zijn schrik het nieuwe bevel van de koning. "Dat is pech! Wat moet ik nu doen?" dacht de violist die nog maar net waterdrager was geworden. Hij besloot te bidden: "Heer der wereld, ik ben een arme sukkel en schlemiel. Maar wilt u ook deze dag tot een gelukkige

dag maken, zodat ik mezelf niet als slaaf hoeft te verkopen? Denk aan mij en mijn gezin!" Daarna deed de man zijn ogen open en zie: daar zag hij een groep houthakkers over het plein voorbij komen. Al had hij niet eerder met dat bijltje gehakt, de violist sloot zich die dag bij de houthakkers aan. En na flink veel hout te hebben gekapt in het bos, had hij net zoveel geld verdiend als anders. Precies genoeg om van te eten met zijn gezin. Hij had zelfs nog geld over voor een kruikje wijn. En hij dankte God voor het geluk van die dag. Want weet wel: wie met weinig tevreden is, wordt door God niet vergeten. De koning was nieuwsgierig geworden naar de lotgevallen van de oude violist.

Hij stuurde een soldaat om naar het geluk van de man te vragen. Maar wat bleek: de violist die inmiddels houthakker was geworden voelde zich gelukkiger dan ooit. De koning bedacht daarom nog een plan. De volgende ochtend kwam hij niet met een nieuw verbod, maar beval dat alle houthakkers van zijn rijk in koninklijke dienst moesten treden. Zij mochten niet langer hout hakken, maar moesten als soldaten de landhuizen en kastelen van de koning gaan bewaken. Alle houthakkers werden kort daarna gedwongen om hun bijlen in te leveren. Ze kregen in plaats daarvan een zwaard. Ook de violist die houthakker was geworden kwam in dienst van de koning. Maar de vorst had bovendien bepaald dat alle nieuwe soldaten pas na een week werken hun loon zouden krijgen. Zij moesten in die eerste week zien te overleven met wat er overbleef in de koninklijke keukens.

Maar daar bleef natuurlijk zo goed als niets over. De violist bad opnieuw tot God: "Heer der wereld, wat nu? Vergeet ook op deze boze dag mij en mijn gezin niet!" Toen hij zijn ogen opende, zag hij het gloednieuwe, fonkelende zwaard aan zijn riem hangen. "Als ik dat nu eens verkoop," dacht hij bij zichzelf, "dan heb ik minstens een hele week te eten voor mijn vrouw en kinderen."

De violist, die inmiddels soldaat geworden was, sneed eerst een zwaard van hout. Want als houthakker had hij het houtsnijden onder de knie gekregen. Hij stak het houten zwaard in de schede en verkocht zijn echte zwaard. Het geld dat hij kreeg, bleek precies genoeg voor die week. Net als altijd. En de koning hoorde opnieuw van het geluk van de arme violist. Toen bedacht de vorst een allerlaatste test voor hem: "Dat zal hem leren!"

Als soldaat werd de violist naar het kasteel van de koning geroepen. Die dag zou er een executie plaatsvinden van een gevangene van de koning. Het was een oude violist die het verbod van spelen op straat had overtreden. Hij zou worden onthoofd op het marktplein en de soldaat-violist moest zijn beul zijn. Als hij zou weigeren, zou hem hetzelfde lot wachten. De hele stad was uitgelopen voor dit spektakel. Toen de executie begon, bad de soldaat-violist: "Heer der wereld, vergeet mij ook nu niet. Red mij en deze oude violist!" En met zijn hand op het heft van zijn zwaard riep hij luidkeels: "Als deze man schuldig is,

laat ik dan met één slag van mijn zwaard zijn hoofd mogen afhakken. Maar als hij onschuldig is, laat dan dit ijzeren zwaard ter plekke in hout veranderen!"

De beul trok zijn zwaard en zie: iedereen zag het wonder met eigen ogen! Het zwaard was inderdaad van hout geworden! Allen aanwezigen - zelfs de koning en zijn ministers - stonden versteld vanwege het wonder en het bijzondere Godsvertrouwen van de man. De oude violist wiens hoofd net nog op het hakblok lag, werd vrijgelaten. En de violist die gedwongen voor beul moest spelen, werd door de koning opgenomen in zijn koninklijke Raad van Wijze Mensen. De man mocht elke dag raad geven aan alle ministers en vioolspelen voor de koning. Zulke wijze muzikanten waren zeer zeldzaam aan het hof. En als de violist 's avonds thuiskwam, was hij vrolijker dan ooit. Dan at hij een feestmaaltijd met zijn gezin en dankte God voor het geluk van die dag.

Het geluk zit vaak in een klein hoekje en het paradijs ligt meestal op een gewone keukentafel.

Een verhaal uit de mondelinge traditie van de Bergjoden uit Afghanistan

Jeannette Noëlhuis 30 jaar

Dit jaar bestaat het Noëlhuis 30 jaar. DERTIG! Wie had dat gedacht toen Gerard, Paul en Eileen een dakloze man in huis namen. Er is in die tijd veel veranderd maar de peilers waarop dit huis is gebouwd zijn onveranderd hetzelfde. We proberen nog steeds de mens (of misschien zelfs God zelf) te zien achter de etiketten 'dakloze' en 'vluchteling' en verwonderen ons er iedere keer weer over hoe mooi die mens kan zijn in al haar of zijn gebrokenheid. In 1936 schreef Dorothy Day in The Catholic Worker dat het goed is om klein te beginnen wanneer je een nieuwe gemeenschap opzet. Ze eindigde met: "En laat ons niet vergeten: als de Heer het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers."

Uit de nieuwsbrief van het Noëlhuis - Susan van der Hijden

Nieuws uit Amerika

Van harte gefeliciteerd! Deze zusters van de Amerikaanse provincie vierden eind juni hun kloosterjubileum:

Sister Audrey Marie Rothweil

Sister Yvonne Wiza

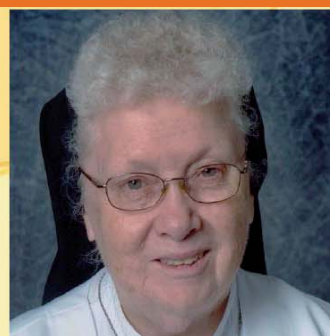

Sister Shirley Krull

Sister Glenna Czachor

70 jaar

Sister Jane Ann Kiefer

Sister Martha Friedman

Sister Clare Nyderek

Sister Trish Villarreal

65 jaar

60 jaar

25 jaar

Nieuws uit Duitsland

50-, 60-, 65- en 70-jarig jubileum

- 50 jaar** zr. Maria Ruth Gläsner en zr. Maria Thoma Wüpping (beiden zusters Clarissen).
60 jaar zr. M. Hiltraud Fieseler, zr. M. Leonarda Zerhusen, zr. M. Odilia Gausling,
 zr. M. Regina van Gemmern en zr. M. Waltraud Mittmann.
65 jaar: zr. M. Brigitta Lappe, zr. M. Hermtrud Klinke en zr. M. Sigrid Müller.
70 jaar zr. M. Bertwinda Roth en zr. M. Isburga Baalman.

Voor kinderen: speurtocht in het moederhuis naar de kloostermuis

Op 10 juni jl. brachten 47 kinderen en 38 volwassenen een bezoek aan het moederhuis in Salzkotten voor een speurtocht naar kloostermuis Sissi. De zoektocht begon in de tuin met thee, cake, muffins en andere drankjes. De kinderen kregen muizenoren op en werden geschminkt met felle kleuren zodat de verlegen kloostermuis Sissi kon zien dat ze lieve kinderen waren en ze niet bang hoefde te zijn om zich te vertonen. In vier groepen werd gezocht naar muis Sissi. In het oratorium vertelde muis Sissi over het kloosterleven en de werken van de zusters in Roemenië en Malawi. De bezoekers bezochten ook de kerk en er werd samen gezongen. Tot slot trakteerde de verlegen kloostermuis op iets lekkers en kregen de kinderen een certificaat van een succesvolle zoektocht. Wilt u meer lezen over de speurtocht? Dat kan op de website van de zusters in Duitsland: www.fcjm.de bij 'die Klostermaus'.

Nieuws uit Indonesië

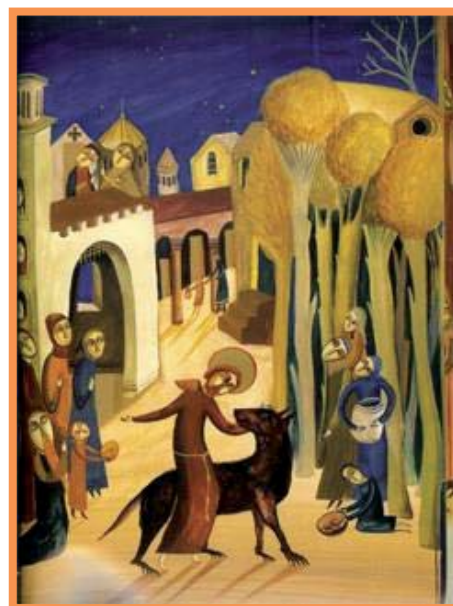
Vernieuwen van de geloften 2018

Franciscus en de wolf van Gubbio

Maandenlang hadden de burgers van Gubbio in angst geleefd vanwege een verschrikkelijke, woeste wolf, die zowel mensen als dieren aanviel. Toen kwam Franciscus in de stad. Eerst geloofden maar een paar mensen dat hij met dieren kon praten. Maar al gauw geloofde de hele stad het. "Kom eens hier, broeder Wolf", zei Franciscus. "Je hebt nogal wat schade aangericht in de buurt. Iedereen is als de dood voor jou. Ik wil dat het vrede wordt tussen jou en hen. Je mag ze niet langer kwaad doen en zij jou ook niet." De wolf liep op Franciscus af en boog zijn kop, ging mooi zitten en gaf een poot, alsof hij wilde zeggen: "Ik beloof dat ik van nu af aan niemand meer kwaad doe." Franciscus nam de wolf mee naar de stad. Op het plein sprak hij: "Luister, Broeder Wolf hier heeft beloofd vrede te sluiten met jullie. Maar dan moeten jullie beloven dat jullie hem elke dag zoveel voedsel geven als hij nodig heeft." Dat beloofden de mensen. En weer gaf de wolf Franciscus een poot. Het was vrede! Iedereen stond verwonderd over de kracht van de liefde die Franciscus verbond met alle schepselen.

(vrij naar Guido Visconti, Een hart van goud, 2003, GenS / Halewijn)

De wolf is terug in Nederland

In de berm van de A28 werd een jaar geleden een wolf gevonden. Er moest DNA-onderzoek aan te pas komen om zekerheid te verkrijgen. Na anderhalve eeuw lijkt de wolf terug te zijn in Nederland. Sommigen juichen zijn komst toe, anderen vrezen voor hun vee. De angst voor de wolf zit diep in onze cultuur verankerd. De sprookjes hebben de wolf ruimschoots overleefd, lees hierboven bijvoorbeeld over Franciscus en de wolf in Gubbio. De dode wolf bleek de derde wilde wolf te zijn die sinds eeuwen op eigen poten naar Nederland was gelopen en het eerste verkeersslachtoffer. Het was een weldoorvoede wolf van anderhalf jaar oud, afkomstig uit de roedel Cuxhaven.

Er zit weer groei in het aantal wolven in Europa. Toch is de populatie nog steeds kwetsbaar. Dankzij de ontvolking van het platteland waardoor er een hogere stand van de reeën, herten en zwijnen is, gedijen de wolven in Duitsland. Een roedel wolven heeft in Noord-West Europa gemiddeld 300 vierkante kilometer ruimte nodig. Waarschijnlijk is Nederland te dicht bevolkt en kiest de wolf er zelf voor om Nederland links te laten liggen. Want, hoewel ze zich makkelijk kunnen aanpassen aan diverse leefgebieden zoals toendra's, steppen, prairies, dichte bossen, laagland en gebergten, een door asfalt doorkruiste biotoop zal minder aantrekkelijk zijn.

Er wordt inmiddels op diverse plekken gediscussieerd over wat we met de wolf moeten. Afschieten? Achter een hek zetten? Of een warm welkom heten? Ik hoop dat bij deze gedachtewisseling de kracht van de liefde die Franciscus verbond met alle schepselen een leidraad is.

Caroline Vellema

Zaligverklaring van Elisabeth Eppinger 9 september 2018 Straatsburg

Paus Franciscus heeft op 26 januari jl. bij decreet besloten in te stemmen met de zaligverklaring van Elisabeth Eppinger, Moeder Alphonse-Maria. Zij werd op 9 september 1814 in Bad Niederbronn (Elzas, Frankrijk) geboren als oudste van elf kinderen. Ze groeide op in een eenvoudig boerengezin, had een zwakke gezondheid, een sterke persoonlijkheid met een grote gevoeligheid voor het geestelijke. Haar diepste wens was God te leren kennen en liefhebben. Haar vertrouwelijke omgang met God werd in 1846 door haar omgeving opgemerkt. Johannes Reichard, pastoor van Niederbronn was getuige van enkele buitengewone gebeurtenissen waarvan hij de

bisschop van Straatsburg, Andreas Raes, in kennis stelde. In juli 1848 kwam de bisschop zelf naar Niederbronn en was er van overtuigd dat Elisabeth voorbestemd was voor iets bijzonders.

Zij mediteerde vaak over leven en lijden van Christus. Uit eigen ervaring wist zij dat het lijden dat een mens treft, het moeilijk kan maken om in Zijn liefde te geloven. Ze voelde zich daarom gedwongen om in toewijding aan God mensen te helpen in hun geestelijke en lichamelijke nood. Dit diepgevoelde besef werd de grondslag voor haar werk. In 1848 kwam ze tot de overtuiging dat ze een religieuze gemeenschap moest stichten. De bisschop van Straatsburg gaf hieraan zijn goedkeuring.

Gods liefde bekend maken, betekende in het kader van de sociaal-politieke situatie van de 19^e eeuw: zich inzetten voor de bevordering van vrede en geluk, aansluitend bij het verlangen van de mensen naar waardering en respect. Dat gold ook voor de eerste gemeenschap van Elisabeth Eppinger en enkele jonge vrouwen uit Niederbronn. Meteen al op 28 augustus 1849 was duidelijk op welke vormen van hulpverlening de kloostergemeenschap zich zou gaan richten: verpleging van de zieken thuis, beschikbaar zijn voor allen, zonder onderscheid, ongeacht hun godsdienst, rang of stand. Elisabeth Eppinger, nu met de kloosternaam Moeder Alphonse-Maria, werd op 10 september 1849 door de bisschop van Straatsburg benoemd tot eerste Algemene Overste van de nieuwe Congregatie.

Op verzoek van parochies en gemeenten ontstonden er nieuwe gemeenschappen in Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Nederland, België en Hongarije. De kloostergemeenschappen speelden gaandeweg beter in op verschillen in levensomstandigheden, nationaliteit en cultuur. De eerste 18 jaar heeft Moeder Alphonse-Maria jonge vrouwen uit verschillende landen geïnspireerd om alle mensen de liefde van Christus te laten ervaren en daardoor lijden te verlichten en nieuwe hoop te geven. De doelstellingen van de Congregatie werden in 1866 kerkelijk goedgekeurd.

Twaalf kloostergemeenschappen zijn er in Nederland geweest. Ruim 100 zusters zijn werkzaam geweest in de wijkverpleging, de gezondheidszorg (bejaardenhuis, ziekenhuis, verpleeghuis) en in het kleuteronderwijs. De congregatie is op dit ogenblik nog actief in Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk, Kameroen, Angola, India, Argentinië, Portugal, Slowakije en Namibië en telt 1.030 leden. Alle leden hebben zich laten inspireren door Elisabeth Eppinger, Moeder Alphonse-Maria. In alle kloostergemeenschappen tref je niet alleen een afbeelding van de stichteres aan, maar ook het logo met daarop de tekst 'De Fontibus Salvatoris'-aan de bronnen van de Verlosser. Door de jaren heen zijn veel zusters vanuit Duitsland, België, Frankrijk en Oostenrijk naar Nederland gekomen. Nederlandse zusters zijn naar de missie in Kameroen gegaan. Tijdens haar leven zei Moeder

Alphonse-Maria daarover tegen haar medezusters: "U hebt alles verlaten, maar U hebt ook alles gevonden".

Bij het doorlezen van alle kronieken ervaart men dat er kracht en volhardend geloof wordt gevraagd om vol te houden en actief te blijven. De liefde voor de zieken en de verbondenheid met elkaar speelde een grote rol.

Op de geboortedag van de stichteres op 9 september a.s. zullen in de kathedraal van Straatsburg de plechtigheden rondom de zaligverklaring van Moeder Alphonse-Maria plaatsvinden. Uit alle landen zullen zusters aanwezig zijn om deze hele bijzondere gebeurtenis bij te wonen. Alle voorbereidingen worden getroffen vanuit het Moederhuis in Oberbronn – Elzas. De aartsbisschop van Straatsburg zal deze dag voorgaan. De Nederlandse zusters die in Aerdenhout wonen, zijn uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn.

Zr. Ancilla Alkemade

Gastenhuis Warmond

In de krant lazen wij dat in het voormalig Huize Sint Liduina aan de Herenweg in Warmond op 1 januari 2019 het Gastenhuis Warmond haar deuren zal openen. Het echtpaar Hulsen-Luttes zal daar een kleinschalig thuis bieden aan mensen met dementie die niet langer zelfstandig kunnen wonen. Twee onderkomens waarin 18 en 20 appartementen worden gerealiseerd, worden met elkaar verbonden door de in het midden gelegen sociëteit waar ook mensen met dementie en hun mantelzorgers welkom zijn die nog wel thuis wonen maar die behoefte hebben aan samenzijn.

De bijen van landgoed Alverna

Al een aantal jaar huizen er bijen op het landgoed, gemiddeld goed voor 150 potjes honing per jaar. Op dit moment wonen er drie zwermen even voorbij de schaapskooi. Binnen één zwerm is onlangs een nieuwe koningin geboren en die is er vandoor gegaan met haar gezelschap darren op zoek naar een nieuw onderkomen. Voordat ze dat hadden gevonden maakte de zwerm een tussenstop. De hele zwerm hing in een grote klont aan een tak. Dat was wel even schrikken voor de bewoners van de Villa die snel de imkers hebben gebeld.

het volk in een nieuwe kast geplaatst

De imkers hebben het probleem opgelost door de zwerm in een doos te scheppen. Dat kon omdat de zwerm tamelijk zachtaardig was vanwege de voorraad die ze in hun volle honingmaag hadden meegenomen. Was de zwerm al wat dagen onderweg geweest en door zijn voedselvoorraad heen, dan zouden de bijen een stuk minder vriendelijk zijn geweest. De zwerm werd met een tikje in één keer in een bak geschept. 's Avonds - na zonsondergang omdat dan de bijen niet meer vliegen - is

Imkers

O, Imkers van de lage landen
Gij hebt het wonder in uw handen,
Al zijt ge nuchter van nature,
Er zijn toch van die stille uren,
Waar in 't besef opnieuw verrijst,
Dat bijenhouden liefde eist.

Jan de Roever, Assen 1947

Help!

Als er geen bijen meer op de aarde zijn,
heeft de mens nog vier jaren te leven;
geen bijen meer, geen bestuiving meer,
geen planten meer, geen dieren meer,
geen mensen meer..."

Albert Einstein

*Op wat bloemen
hoor ik zoemen,
een bij.*

*Bloemen geuren
tuinen kleuren,
weer blij.*

*Vlindervleugels
zonder teugels,
zo vrij.*

*Blauwe luchten
wolken vluchten,
opzij.*

*Zomerwarmte
die omarmt me,
in mei.*

*Hoop op vrachten
zomernachten,
op rij.*

Wij wensen u een mooie zomer!

Redactie Open Venster

zr. Renate Miedema, Marlies Roelofs en Muriel Liket. Met dank aan:
zr. Margreet Warmerdam, zr. Renate Miedema, zr. Bep Korfage, zr. Nicoletta
Stokman, Zr. Ancilla Alkemade, Pastor Wim Al, Birgitte Schäpe, Anneke Caspers,
Marlies Roelofs, Mirjam Wolthuis en Caroline Vellema.

Sluitingsdatum kopij herfstnummer: september 2018

Aerdenhout, juli 2018